

for at tvangsforflytte rockere. Ingen har forudset, at Danmark i 1996 ville have borgerkrigs-lignende tilstande i enkelte bydele. Vi står over for et helt nyt problem. Derfor er det nødvendigt, at Folketinget og regeringen gennemfører en lovændring, så rockerne kan flyttes ud af byerne,« udtaler Gorm Toftegaard Nielsen.

Adjunkt Michael H. Jensen fra Århus Universitet udtaler i samme avis samme dag: »Der kan eksproprieres i deres ejendom, hvis indgrebet kan begrundes i at forebygge en vis fare for de omkringboende. Men ekspropriationen skal samtidig henvise til en klar lov . . .«

Ved en lov om ekspropriation er det vigtigt at forstå betydningen af ordet »almenvellet« i grundlovens § 73.

Henrik Zahle skriver i Dansk forfatningsret 3, »Menneskerettigheder« fra 1989 om almenvellet bl.a.: »Ekspropriation kan kun ske, hvor »almenvellet kræver det«, grl. § 73, stk. 1, 2. pkt. Henvisningen til almenvellet bygger historisk på en tro på, at den parlamentariske repræsentation gennem en bred debat ville kunne nå frem til en fælles indsigt i det almene vel. For et aktuelt og praktisk synspunkt er det afgørende, at loven er dikteret af almene samfundshensyn, men hvad der nærmere følger heraf, kan der være forskellige politiske opfattelser af, og der kan ikke forventes opnået større enighed, end hvad der følger af behovet for et parlamentarisk flertal. Ekspropriation skal bero på »almene, saglige samfundsmæssige vurderinger«, A. Ross 1980 s. 683. Hensynet til almenvellet må repræsentere et kvalificeret sæt af argumenter, der underbygger indgrebets nødvendighed. Men nogen indholdsmæssig angivelse af, hvad der ligger inden for almenvellet, er ikke mulig . . .«

I Max Sørensens Statsforfatningsret 2. udgave ved Peter Germer fra 1984 giver han et bud på, hvordan »almenvellet« kan afgrænses: »En vis negativ afgrænsning af begrebet kan foretages ved at fremhæve dets modsætning. Det modsatte af almenvellet er private særinteresser. Hvis en ekspropriation var båret udelukkende af hensyn til sådanne interesser, måtte den siges at være grundlovsstridig. Men hvis lovgivningsmagten finder, at almene samfundshensyn kræver ekspropriation til et givet formål, er loven ikke grundlovsstridig, blot fordi den også kommer private interesser til gode. I øvrigt kan det jo meget vel være krævet af almindelige samfundshensyn, at der gribes ind til fordel for visse grupper i samfundet på andres bekostning.«

Begrebet almenvellet bliver også behandlet af Peter Germer i Statsforfatningsret, 2. udgave 1995, hvor han bl.a. skriver:

» . . . Jørgen Trolle bemærker i sin kommentar til højesteretsdommen i den første håndskriftssag, at når ekspropriation skal være dikteret af almenvellet, må der nok stilles visse krav til størrelsesordenen af den interesse, der tilsigtes tilgodeset. Hvis man tænker sig, at staten ønskede at erhverve enkelte genstande til sine museer fra private samlinger, kunne et sådant ønske ifølge Trolle næppe komme op til undergrænsen af almenvellet . . .«

I Karnovs Lovsamling, 1. bind 14. udgave 1995 kommenteres almenvellet også i note 230 til grundlovens § 73: » . . . I Trolles kommentar til håndskriftssagen fremhæves det, at dommen er udtryk for, at domstolene ikke vil prøve lovgivningsmagtens skøn over hensynet til almenvellet, men alene, om lovgivningsmagten har skønnet ud fra hensyn til almenvellet . . .«

»Enhver fysisk eller juridisk person har ret til respekt for sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat ved lov og følger af folkerettens almindelige principper.« Sådan lyder det første afsnit i artikel 1 i 1. tillægsprotokol af 20. marts 1952 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I sin kommentar fra 1994 til konventionen anfører Peer Lorenzen m.fl. i en note til 1. artikel om begrebet »samfundets interesse«: »Staten har en vid margin of appreciation ved bedømmelsen af, om en berøvelse af ejendom i klagers konkrete situation har været i samfundets interesse. De konkrete tiltag behøver efter praksis ikke at være bydende nødvendige, men skal dog være nyttige eller ønskelige. EMK og EMD vurderer, om staten i det konkrete tilfælde har handlet i god tro (»in good faith«). Statens vurdering skal være »manifestly without foundation«, førend der foreligger en krænkelse. . .«

Forslagsstillerne er indforstået med at lade dette forslag bortfalde, såfremt regeringen ved anden lovgivning lige så hurtigt og effektivt kan sikre, at »rockerborge« i nærheden af beboelse kan fjernes.

Forslagsstillerne kan imidlertid ikke umiddelbart se, at det tilsigtede mål kan nås med mindre indgribende midler end det foreslåede lovindgreb, som således må siges at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Forslagsstillerne ønsker endelig at fremhæve, at dette forslag skal ses i en større sammenhæng i forbindelse med bekæmpelse af organiseret kriminalitet, herunder rockerkriminalitet. Der skal gennemføres mange tiltag over for denne type kriminelle, som koldsindigt, hensynsløst og asocialt anvender alle midler for at gennemføre deres ulovligheder.